

Bittori Telletxea Maia

*Lesaka,
Nafarroa
(1957)*

Aurkibidea

Biografia

Zintak

LES-036

- **Proiektua:** Euskararen biziberritzea Bortzirietan 1970-1990
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arburua Etxeberria, Patri

- **Data:** 2023-05-10
- **Iraupena:** 35 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Larretxea Agirre, Ainhoa

Pasarteak

1. Aurkezpena

- **Erref:** LES-036/001
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Beratarra da Bittori, 66 urte ditu eta jubilatua dago.

2. Euskararekiko harremana

- **Erref:** LES-036/002
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:00:25. **Bukatu:** 00:00:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Ttikitan, euskara bakarrik ikasi zuen. Egun, euskaraz bizi da.

3. Giro erdalduna

- **Erref:** LES-036/003
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:00:52. **Bukatu:** 00:02:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Bittori gaztetxoa zelarrik, Berako giroa erdalduna zen: eskolan gaztelaniaz aritzen ziren, baita lagunekin edo kalean ere. Baserritarra edo euskalduna izateagatik bazterketa sentitzen zuen.

4. Mojek gaztelania sustatzen zuten

- **Erref:** LES-036/004
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:02:23. **Bukatu:** 00:03:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Etxean euskaraz egiten zuten dena, baina, 16 urte bete zituelarik, euskara ahanzten ari zitzaiola sumatu zuen Bittorik. Mojek gaztelaniaz egiteko gomendatu zieten gurasoei, eta amak hala egiten zion.

5. Saria euskaraz jakiteagatik

- **Erref:** LES-036/005
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:03:26. **Bukatu:** 00:04:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

14 urte zituelarik, euskaraz zekitenei sari bat eman zieten. Garai hartan, gaztelaniaz aritzen ziren gerora euskaltzaleak eta intelektualak izan direnak.

6. Berako gau-eskolak

- **Erref:** LES-036/006
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:04:16. **Bukatu:** 00:05:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

Euskararen aldeko giroan, gau-eskoletara apuntatu zen Bittori; herriko etxean ematen ziren klaseak.

7. Gau-eskolako oroitzenak

- **Erref:** LES-036/007
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:05:37. **Bukatu:** 00:06:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

17 urterekin joan zen Bittori gau-eskoletara, eta giro aski ona zutela oroitzen da; 6-7 lagun elkartzan ziren, eta ez zuten libururik erabiltzen.

8. Kontzientzia hartzea eta euskararen aldeko mugimendua

- **Erref:** LES-036/008
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:06:46. **Bukatu:** 00:07:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Gau-eskolek euskararekiko kontzientzia hartzen lagundu zioten Bittoriri. Hala, euskararen aldeko mugimenduaren bueltan, 1980an kultur astea antolatzeke elkartu eta Euskal Bestak antolatu zituzten.

9. Ikastolaren sorreran lanean

- **Erref:** LES-036/009
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:07:43. **Bukatu:** 00:08:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Ikastolaren sorreran hartu zuen parte Bittorik; idazkari lanak egin zituen.

10. Ikastolako lehenbiziko irakaslea

- **Erref:** LES-036/010
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:08:37. **Bukatu:** 00:09:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Lehenbiziko irakaslea etorri zelarik, herriko etxean bizilekua prestatu zioten.

11. 1983ko Nafarroa Oinez

- **Erref:** LES-036/011
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:09:33. **Bukatu:** 00:10:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

1983ko Berako Nafarroa Oinez-en antolaketan parte hartu zuen Bittorik. Hagitz arrakastatsua izan zen eta aitzinerat pauso bat ematea eragin zuen.

12. Ikastola legalizatzeko diputaziorat

- **Erref:** LES-036/013
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:10:37. **Bukatu:** 00:11:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Nafarroako Aldundian sartu ziren behin ikastolaren legalizazioa eskatzeko. Del Burgoren bulegora joan ziren. Euskara salbatzeko ahal zuena eginen zuela erran zien hark. Ikastolako guraso batzuk ere tartean ziren.

13. D eredia eskola publikoan

- **Erref:** LES-036/014
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:11:54. **Bukatu:** 00:13:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskola publikoan D eredia txertatzeko lanean ere aritu zen Bittori. Jendeak, oro har, ongi hartu zuen euskara txertatzearena; gurasoek ongi hartu zuten.

14. Kultur Batzordea

- **Erref:** LES-036/015
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:13:16. **Bukatu:** 00:14:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

1980an Euskal Bestak antolatu zituzten, eta handik aitzinerat, Kultur Asteak antolatzen hasi ziren. Bittori Gure Txokoan zegoen eta elkarteak horretan ere lagundu zuen. Kultur Batzordea sortu zelarik, eskola eta ikastolako gurasoek ere parte hartu zuten. Besta Batzordea ere osatu zuten, euskaraz; hori garrantzitsua izan zen.

15. 1980ko Euskal Besta

- **Erref:** LES-036/016
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:14:33. **Bukatu:** 00:15:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

1980ko Euskal Bestan, Larramendiren liburu bat argitaratu zuten, eta zenbait ekitaldi antolatu zituzten.

16. "Gure Txokoa"ren bidez antolatutakoak

- **Erref:** LES-036/018
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:15:41. **Bukatu:** 00:17:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Aisia » Kultura » Idaztea
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Martxel Telletxea eta Bittori Gure Txokoa-ko bokal izendatu zituzten, eta, horren haritik, gauza aunitz antolatu zituzten; errate baterako, antzerki taldearen sorreran hartu zuten parte. Honako hauek ere antolatu zituzten: ipuin lehiaketa, Nafarroako bertso txapelketa, kontzertuak...

17. "Kultur Bideetan" taldea

- **Erref:** LES-036/019
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:17:30. **Bukatu:** 00:19:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

"Kultur Bideetan" izeneko talde bat osatu zuten; Euskal Herri osoan kultur ekitaldiak antolatzen zituzten euskaraz. Horren harira, Loiolan batzar bat egin zuten eta Euskal Herri osoko jendea elkartu zen. Hantxe ikasi zuten nola antolatu, zer irizpide erabili...

18. Lurraren Eguna

- **Erref:** LES-036/020
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:19:37. **Bukatu:** 00:21:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

"Lurraren Eguna", Kultur Batzordeak bertze talde batzuekin batera antolatzen duen ekitaldi bat da. 1980an artisauen postuekin osatutako lehenbiziko jarduera antolatu zuten, eta 1987an lehenbiziko "Lurraren Eguna".

19. Lurraren Eguna eta euskara

- **Erref:** LES-036/021
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:21:17. **Bukatu:** 00:22:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Lurraren Egunean euskara presente zegoen, baina ez zen erraza izan. Berako Udalean baziren jarduerak gaztelaniaz antolatu nahi zituzten kultur zinegotzi batzuk.

20. Kultur Batzordearen harremana bertze eragileekin

- **Erref:** LES-036/022
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:22:40. **Bukatu:** 00:24:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Kultur Batzordeak harreman handia zuen euskaltegiarekin eta Ttipi Ttaparekin. Euskaltegiarekin elkarlanean, Akelarre izeneko jaialdiak antolatu zituzten. Kuadrilla gisakoa ziren, euskararen bueltan aritzen zirenak.

21. Akelarre jaialdia

- **Erref:** LES-036/023
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:24:05. **Bukatu:** 00:25:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Akelarre, euskaltegiaren bueltan antolatu zen besta handi bat izan zen; Alkaiagan egin zen. Lehenbizikoak AEKlarre izena zuen, euskaltegia AEK-koa baitzen. Gero, IKA izatera pasatu, eta Akelarre izena hartu zuen jaialdiak.

22. Euskara mankomunitatearen sorrera

- **Erref:** LES-036/024
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:25:13. **Bukatu:** 00:27:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

1984. urtearen inguruan, Bortzirietako Euskara Batzordea osatu zuten, euskara sustatzeko asmoz. Handik sortu zen euskara mankomunitatea sortzeko ideia, baina, hasiera batean, udaletako batzuek ez zuten nahi izan; gatazka dezente izan zuten horrekin.

23. Egindako lanaz

- **Erref:** LES-036/025
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:27:57. **Bukatu:** 00:29:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Egindako lan guzia hagitx aberasgarria zaio Bittoriri, nahiz eta arrunt arrakastatsua izan ez den sentipena izan. Berak kuadrillakoekin ez du euskaraz solastatzea lortu eta gaztelaniaz egiten dute.

24. Gaur egun

- **Erref:** LES-036/026
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:29:25. **Bukatu:** 00:30:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Egun ere lan egin behar da: ilusio eta lanarekin, lortzen ahal da.

25. Lorpenak

- **Erref:** LES-036/027
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:30:11. **Bukatu:** 00:31:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Lorpen aunitz azpimarratzen ditu Bittorik: euskara mankomunitatea, kultur batzordea, Ttipi Ttapa, Xorroxin, euskararen aldeko jarrera...

26. Erdal aisialdia

- **Erref:** LES-036/028
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:31:15. **Bukatu:** 00:31:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Ingelesak, erdarek, sareak, telebistak... euskara jaten dute, baina, halere, ez dugu erraten ahal euskara desagertuko denik.

27. Lortutakoagatik borrokan

- **Erref:** LES-036/029

- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:31:36. **Bukatu:** 00:33:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Euskararen aldeko mugimenduan hasi zelarik, ez zuen imajinatzen lortutako guzia lortuko zutela; ederki borrokatu behar izan zuten.

28. Kanpotik heldu direnekin gaztelaniaz

- **Erref:** LES-036/030
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:33:05. **Bukatu:** 00:35:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- 101L » Integrazioa » Euskara, integrazio hizkuntza

Laburpena:

Kanpotik etortzen direnek euskara ikasteko gogoia dute, eta euskaltegian hasten dira. Baina segituan ohartzen dira ez dutela hizkuntza behar, jendeak gaztelaniaz egiten baitie. Gauza batzuk aldatu beharra eta egiteke dagoen lana ikusten du Bittorik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com